SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1834

av Cilla Dahl Andersson (S)

Statligt ansvar för infrastruktur av nationell betydelse för försvar och beredskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över behovet av anslutande infrastruktur till hamnar av nationell betydelse med hänsyn till totalförsvarets behov och Sveriges försörjningsberedskap och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige behöver en transportinfrastruktur som stärker konkurrenskraften, främjar sysselsättningen och säkerställer tillförlitliga transportflöden. I ett försämrat säkerhetspolitiskt läge måste infrastrukturen också bidra till Sveriges försvarsförmåga, totalförsvar och civila beredskap.

Socialdemokraterna har tidigare lyft behovet av ett större statligt ansvar för infrastruktur av nationell betydelse, bland annat i motionen Nationellt stöd för infrastruktur av riksintresse (2022/23:1174). Behovet är särskilt tydligt när kommuner ansvarar för infrastruktur som är viktig för hela landet.

Sveriges hamnar är centrala för utrikeshandeln, industrins transporter och landets försörjningsförmåga. De kan också ha stor betydelse för transporter av samhällsviktiga förnödenheter och, beroende på hamnens funktion, för militära transporter och

mottagande av stöd från allierade. Därför måste hamnarnas anslutningar till väg- och järnvägsnätet fungera även vid kriser och höjd beredskap.

För att hamnarna ska kunna fullgöra sina uppgifter krävs vägförbindelser med god framkomlighet och kapacitet. Ringvägar och andra anslutningar kan samtidigt minska tung trafik genom tätorter, förbättra trafiksäkerheten och stärka transportsystemets robusthet.

Det är inte rimligt att en enskild kommun ensam ska bära kostnaderna för infrastruktur som skapar nationell nytta. När investeringar bidrar till handel, försörjningsberedskap och totalförsvar bör statens finansieringsansvar motsvara infrastrukturens betydelse för landet som helhet.

Trelleborgs hamn är ett exempel på en strategiskt viktig transportnod med förbindelser till den europeiska kontinenten. Hamnens funktion och anslutande vägar har betydelse långt utanför kommunen, både för näringslivets transporter och för samhällets förmåga att upprätthålla viktiga transportflöden vid störningar.

Regeringen bör därför verka för förbättrade möjligheter till statlig medfinansiering av anslutande infrastruktur till hamnar av nationell betydelse. Ett stärkt statligt ansvar är en investering i Sveriges konkurrenskraft, säkerhet och motståndskraft vid kris och krig.

Cilla Dahl Andersson (S)